09/06/2020

Κεραμέως: “Να χτίσουμε το σχολείο της κριτικής σκέψης”

/ Παιδεία και Πολιτισμός

Στην Ολομέλεια της Βουλής μίλησε η Υπουργός Παιδείας κια Θρησκευμάτων Νίκη Κεραμέως τονίζοντας “Να χτίσουμε το σχολείο της κριτικής σκέψης και της εγρήγορσης, της διαρκούς αυτοβελτίωσης, που διδάσκει γνώση και ήθος, που διαπλάθει ελεύθερους και υπεύθυνους πολίτες”.

Δείτε το βίντεο με την ομιλία:

Διαβάστε αναλυτικά το σχετικό Δελτίο Τύπου:

«Αλλάζουμε προγράμματα, θεσμοθετούμε νέες διαδικασίες, διαφοροποιούμε σταδιακά τα εκπαιδευτικά πρότυπα, ώστε να παρέχουμε στους μαθητές μας περισσότερα και καλύτερα εφόδια για το παρόν και το μέλλον».

Όπως υπογράμμισε η Υπουργός: «Επενδύοντας στο σύγχρονο σχολείο του σήμερα, παρέχουμε στα παιδιά μας περισσότερα και καλύτερα εφόδια για το αύριο. Και οικοδομούμε μαζί μια κοινωνία πιο δυναμική, πιο συμπεριληπτική, με ισότητα ευκαιριών και χωρίς αποκλεισμούς. Γιατί η παιδεία είναι ο πιο σημαντικός μηχανισμός κοινωνικής κινητικότητας».
Ενώ, περιγράφοντας ορισμένες παθογένειες του σχολείου, όπως τις χαμηλές επιδόσεις στο διεθνή διαγωνισμό της PISA και φαινόμενα σχολικού εκφοβισμού, ανέδειξε την ανάγκη για γρήγορες αλλαγές, με σχέδιο και αποφασιστικότητα: «Είναι προφανές ότι πρέπει να γίνουν πολλά στα σχολεία μας, ώστε να αλλάξουμε σταδιακά εκπαιδευτικό παράδειγμα. Να χτίσουμε το σχολείο της κριτικής σκέψης, το σχολείο της εγρήγορσης. Το σχολείο της διαρκούς αυτοβελτίωσης. Το σχολείο που διδάσκει γνώση, παράλληλα και ήθος, το σχολείο που διαπλάθει ελεύθερους παράλληλα και υπεύθυνους πολίτες».

Η κα Κεραμέως παρέθεσε τους 6 άξονες της νομοθετικής πρωτοβουλίας, τονίζοντας: «Η γενική προσέγγιση του νομοσχεδίου είναι «από κάτω προς τα πάνω», με αλλαγές που αρχίζουν από το νηπιαγωγείο, όπως η εισαγωγή νέων θεματικών και φθάνουν μέχρι τις εξετάσεις για την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση».

Εξειδικεύοντας τον πρώτο άξονα και τα νέα Εργαστήρια Δεξιοτήτων, η Υπουργός αναφέρθηκε στους 4 βασικούς θεματικούς κύκλους, και τις επιμέρους θεματικές τους:
α) το Ευ Ζην, με μαθήματα αγωγής υγείας όπως η πρόληψη από τις εξαρτήσεις, η οδική ασφάλεια και η σεξουαλική αγωγή, β) το Περιβάλλον, με μαθήματα όπως η οικολογική συνείδηση και η πρόληψη και προστασία από τις φυσικές καταστροφές, γ) την Κοινωνική Συναίσθηση και Ευθύνη, με προγράμματα εθελοντισμού καθώς και αλληλοσεβασμού και διαφορετικότητας, και δ) τη Δημιουργική Σκέψη και Πρωτοβουλία, με θεματικές που αφορούν σε τεχνολογίες αιχμής, τη ρομποτική, την επιχειρηματικότητα και τον επαγγελματικό προσανατολισμό.
Επικαλούμενη τις καλές πρακτικές άλλων χωρών και την διεθνή εμπειρία, η κα Κεραμέως ανέφερε: «Στόχος των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων είναι να ενισχυθεί με τρόπο πιο συνεκτικό, πιο συστηματικό η καλλιέργεια ήπιων δεξιοτήτων, δεξιοτήτων ζωής και δεξιοτήτων τεχνολογίας και επιστήμης, όπως η κριτική σκέψη, η επικοινωνία, η πρωτοβουλία και η δημιουργικότητα, η προσαρμοστικότητα, εξοικειώνοντας παράλληλα τους εκπαιδευτικούς μας σε πιο βιωματικές μεθόδους διδασκαλίας. Με το βλέμμα στραμμένο στις ανάγκες της 4ης βιομηχανικής επανάστασης, εστιάζουμε περισσότερο στη διαδικασία της μάθησης και όχι μόνο στο περιεχόμενο».

Ενώ απαντώντας στις αιτιάσεις της αντιπολίτευσης, η Υπουργός διευκρίνισε: «Ακούσαμε ως κριτική από την Αξιωματική Αντιπολίτευση ότι αυτό το σκοπό εξυπηρετούσε, τάχα, η θεματική εβδομάδα. Ο θεσμός των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων δεν έχει, προφανώς, καμία σχέση με τη θεματική εβδομάδα. Αφορά στη σχολική ζωή: Νηπιαγωγείο, Δημοτικό, Γυμνάσιο. Κάθε εβδομάδα. Όχι μόνο μία εβδομάδα. Στο υποχρεωτικό ωρολόγιο πρόγραμμα. Με επιμόρφωση των εκπαιδευτικών σε μεθοδολογίες εργαστηριακής (μη τυπικής) προσέγγισης της διδασκαλίας. Δεν είναι προαιρετικός και δεν αφορά μόνο το Γυμνάσιο. Η θεματική εβδομάδα δεν είχε πρόγραμμα, δεν προέβλεπε ουσιαστική επιμόρφωση ούτε κατάρτιση ούτε ουσιαστική καλλιέργεια δεξιοτήτων. Ήταν ΜΟΝΟ για μια εβδομάδα, ΜΟΝΟ προαιρετικά, ΜΟΝΟ στο Γυμνάσιο, αποσπασματικά και πρόχειρα, χωρίς μεθοδικότητα και χωρίς βεβαίως υποκείμενη συνεκτική λογική».

Εν συνεχεία, η κα Κεραμέως αναφέρθηκε σε καινοτομίες που περιλαμβάνονται στο νομοσχέδιο όπως:
– Η πιλοτική εισαγωγή στο νηπιαγωγείο της ενασχόλησης των μαθητών με την αγγλική γλώσσα μέσω δημιουργικών δραστηριοτήτων.
– Η ενίσχυση της διδασκαλίας γνωστικών αντικειμένων όπως η πληροφορική, τα κλασσικά γράμματα, η φυσική αγωγή και οι ξένες γλώσσες.
– Η διεύρυνση των μεθόδων αποτίμησης προόδου των μαθητών μέσω ερευνητικών εργασιών και αύξησης των γραπτώς εξεταζόμενων μαθημάτων.
– Η θεσμοθέτηση της τράπεζας θεμάτων διαβαθμισμένης δυσκολίας στο Λύκειο με άμεση εφαρμογή στην Α’ Λυκείου από το επόμενο σχολικό έτος (2020-21).
– Η εισαγωγή του «κόντρα» μαθήματος στην Γ’ Λυκείου με στόχο την ευρύτερη καλλιέργεια των μαθητών και την ενίσχυση της γενικής παιδείας.
– Ο εξορθολογισμός της διαδικασίας προαγωγής και απόλυσης μαθητών. Στο Γυμνάσιο ο μαθητής κρίνεται άξιος προαγωγής όταν έχει σε κάθε μάθημα βαθμό ετήσιας απόδοσης τουλάχιστον 10, ή γενικό μέσο όρο 13.

Αναλύοντας τον δεύτερο άξονα του νομοσχεδίου, η Υπουργός ανέφερε: «Όπως είχαμε δεσμευθεί, προχωρούμε με την αξιολόγηση της σχολικής μονάδας και του εκπαιδευτικού έργου, βασισμένη στο τρίπτυχο «Προγραμματισμός – Αυτοαξιολόγηση – Εξωτερική Αξιολόγηση». Στη χώρα μας, η αξιολόγηση έχει πολεμηθεί όσο λίγες μεταρρυθμίσεις και, δυστυχώς, δυσφημίζεται ως έννοια ακόμη και σήμερα. Η συστηματική αξιολόγηση όλων των συντελεστών της εκπαιδευτικής διαδικασίας είναι, ωστόσο, απαραίτητη προϋπόθεση για τη βελτίωση κάθε εκπαιδευτικού συστήματος. Είναι απαραίτητη προϋπόθεση για τον εντοπισμό αναγκών και αδυναμιών που δυσχεραίνουν τη λειτουργία και την επίτευξη των εκπαιδευτικών στόχων του ίδιου του σχολείου, αλλά και ευκαιρία για

την ανάδειξη των δυνατοτήτων και των επιτευγμάτων του. Γιατί υπάρχουν πολλές δυνατότητες, πολλά φωτεινά παραδείγματα σχολείων, άοκνες προσπάθειες φωτισμένων εκπαιδευτικών, με μεράκι, με όραμα, που η ανάδειξή τους μπορεί να συμβάλλει στην αλλαγή παραδείγματος στη δημόσια εκπαίδευση.»

Ως προς τον τρίτο άξονα μεταρρυθμίσεων, η Υπουργός τόνισε την πιο αποτελεσματική στελέχωση των σχολικών μονάδων λέγοντας: «Λαμβάνονται ειδικά μέτρα για την αποτελεσματικότερη στελέχωση σχολικών μονάδων, με τη διόρθωση χρόνιων παθογενειών. Δίνουμε κίνητρα διπλής μοριοδότησης για δυσπρόσιτες περιοχές και ταχύτερη προσμέτρηση προσόντων και προϋπηρεσίας, και βάζουμε κανόνες» και διαβεβαίωσε ότι: «Η Πολιτεία πρέπει να μεριμνά για τη σωστή στελέχωση των σχολείων μας, απ’ άκρη σε άκρη σε όλη την Ελλάδα».

Αναλύοντας την τέταρτη δέσμη μεταρρυθμίσεων και την ενίσχυση και διεύρυνση του θεσμού των πρότυπων και πειραματικών σχολείων, ως εργαστηρίων καινοτομίας για τη διάχυση βέλτιστων πρακτικών στη δημόσια εκπαίδευση, η κα Κεραμέως δεν παρέλειψε να στιγματίσει τη στάση της αξιωματικής αντιπολίτευσης: «Αρχικά, το 2015, έλεγαν ότι η αριστεία είναι ρετσινιά. Αλλά το ιδεοληπτικό πρόσημο επιστρέφει δριμύτερο τώρα, με τον εκπρόσωπο της να περιγράφει τα ΠΠΣ ως «καρκίνωμα στα σπλάχνα της δημόσιας εκπαίδευσης» «θα απομυζά και θα τρέφεται από την αφαίμαξη των άλλων σχολείων». Δυστυχώς αποστρέφεστε τα εξαιρετικά αυτά δημόσια σχολεία, τη δυνατότητα για μαθητές να φοιτήσουν στα εξαιρετικά αυτά σχολεία. Αποστρέφεστε τη λειτουργία των σχολείων αυτών ως εργαλείου διάχυσης βέλτιστων πρακτικών στην εκπαίδευση. Αυτή είναι η διαφορά μεταξύ του εξισωτισμού προς τα κάτω, τον οποίο εσείς πρεσβεύετε, και ουσιαστικής εφαρμογής της αρχής της ισότητας και των ίσων ευκαιριών, την οποία εμείς προσπαθούμε να προωθήσουμε. Αυτή είναι η διαφορά μεταξύ της λογικής της ήσσονος προσπάθειας την οποία εσείς πρεσβεύετε, και της λογικής της διαρκούς αυτοβελτίωσης και εγρήγορσης, την οποία εμείς προσπαθούμε να αναδείξουμε. Δεν θέλετε να ξεχωρίζει κανείς, να διακρίνεται κανείς. Τους θέλετε όλους ίσους, αλλά πώς; Ίσους προς τα κάτω».

Ο πέμπτος άξονας αφορά τη λήψη μέτρων για την εμπέδωση ενός ασφαλέστερου σχολικού περιβάλλοντος, όπως η θεσμοθέτηση του Συμβούλου Σχολικής Ζωής, εκπαιδευτικού που αναλαμβάνει την παροχή συμβουλών και παιδαγωγικής υποστήριξης προς μαθητές, εκπαιδευτικούς, γονείς/κηδεμόνες, με στόχο τη διαχείριση ειδικών καταστάσεων, όπως κρούσματα ενδοσχολικής βίας. Μέτρα που θα συμβάλλουν στην καλλιέργεια κλίματος εμπιστοσύνης μεταξύ των μελών της σχολικής κοινότητας και στην εμπέδωση των αρχών της εκπαίδευσης χωρίς αποκλεισμούς.

Αναφερόμενη στον έκτο άξονα μεταρρυθμίσεων, η Υπουργός ανέπτυξε τις ρυθμίσεις για Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα πιο ελεύθερα, πιο αυτόνομα και πιο εξωστρεφή. «Παρέχουμε εργαλεία, δίνουμε επιπλέον ώθηση στα Πανεπιστήμιά μας, να διευρύνουν τους ορίζοντές τους, στην Ελλάδα και τον κόσμο» τόνισε χαρακτηριστικά.

Κλείνοντας την ομιλία της, η κα Κεραμέως υπογράμμισε: «Στόχος μας να βρίσκουμε λύσεις πάρα τις αντιξοότητες. Μέριμνά μας να δίνουμε στους μαθητές και τους φοιτητές μας περισσότερα και καλύτερα εφόδια. Φιλοδοξία μας να βάζουμε τον πήχη ολοένα ψηλότερα. Να επενδύσουμε στο ανθρώπινο δυναμικό της εκπαίδευσης. Γιατί αυτή είναι η Ελλάδα της δημιουργίας που προσπαθούμε να υπηρετήσουμε. Γιατί μπορούμε καλύτερα. Γιατί αξίζουμε καλύτερα».